

Prima pagină>Introducerea unei acțiuni în justiție>Unde și cum>Costuri

Costuri

Lituania

Această pagină vă oferă informații privind costurile judiciare din Lituania.

[Dreptul familiei - Divorțul](#)

[Dreptul familiei - Încredințarea copiilor minori](#)

[Dreptul familiei - pensia de întreținere](#)

[Dreptul comercial – contracte](#)

[Dreptul comercial – răspundere](#)

Cadrul legislativ care reglementează onorariile profesilor juridice

1. Avocați consultanți

Nu există o asemenea profesie în Lituania.

2. Avocați

Onorariile avocaților nu sunt reglementate în Lituania. Acestea variază în funcție de nivelul de complexitate al cauzei și de resursele implicate. Totuși, onorariile nu pot fi mai mari decât suma maximă stabilită prin recomandările aprobate de **Ministerul Justiției** și de **președintele Consiliului Asociației Barourilor din Lituania (Lietuvos advokatų tarybos pirmininkas)**.

3. Avocați pledanți

Nu există o asemenea profesie în Lituania.

4. Executori judecătorești

Executorii judecătorești își exercită atribuțiile numai atunci când un debitor nu respectă o hotărâre judecătorească și în acest scop trebuie să fie furnizate acte cu titlu executoriu. Valoarea, plata și scutirea de la plata costurilor de executare sunt reglementate în **Instrucțiunile pentru executarea hotărârilor judecătorești**. Toate costurile de executare trebuie să fie achitate de creditorul stabilit prin hotărâre judecătorească. În timpul sau după executarea hotărârii judecătorești, onorariile executorului judecătorec trebuie să fie recuperate de la debitor.

Valoarea onorariului depinde de tipul de executare solicitat și de câte ori este efectuat. Unele costuri de executare sunt fixe; unele se ridică la 60 LTL pe oră, iar altele sunt stabilite pe baza unui procentaj din valoarea bunurilor sub executare.

Costuri fixe

Costuri fixe pentru procedurile civile

Costuri fixe pentru părțile implicate în proceduri civile

Cheltuielile de judecată în **procedurile civile** constau în taxa de timbru și alte costuri pentru: reprezentare, comunicarea documentelor judiciare, onorariile experților, declaranți/martori, executare etc. Taxa de timbru, în anumite cazuri, este definită în Codul de procedură civilă și este fixă. Cheltuielile de judecată sunt definite în secțiunea a VIII-a din **Codul de procedură civilă (Civilinio proceso kodeksas)**.

Etapa procedurii civile în cadrul căreia părțile trebuie să suporte costuri fixe

În mod normal, taxa de timbru este plătită înainte de prezentarea unei cereri în instanță.

Costuri fixe pentru procedurile penale

Costuri fixe pentru părți în cadrul procedurilor penale

Nu există costuri fixe pentru părți în cadrul procedurilor penale.

Costuri fixe pentru procedurile constituționale

Costuri fixe pentru părți în cadrul procedurilor constituționale

Procedurile constituționale sunt gratuite, însă nu sunt disponibile publicului larg.

Informații prealabile care trebuie furnizate de reprezentanții legali

Nu există o asemenea obligație directă conform legii.

Costuri suportate de partea care are câștig de cauză

Costurile pentru procedurile civile sunt definite în secțiunea a VIII-a din Codul de procedură civilă.

Temeiul juridic al costurilor

Unde sunt disponibile informații privind temeiul juridic al costurilor în Lituania?

Mai multe informații sunt disponibile în raportul anexat [Raportul Lituaniei referitor la studiul privind transparența costurilor](#) (950 Kb) [en](#).

În ce limbă se pot obține informații privind temeiul juridic al costurilor în Lituania?

Informațiile sunt disponibile în limba engleză.

Unde sunt disponibile informații privind medierea?

Mai multe informații sunt disponibile pe site-ul web: [Procedura de mediere judiciară](#)

Asistență juridică

Condiții privind acordarea de asistență juridică

Conform legislației Lituaniei, există două tipuri de asistență juridică garantată de stat:

„**Asistența juridică primară**” (pirminė teisinė pagalba) vizează furnizarea de asistență juridică în conformitate cu procedura stipulată în Legea privind asistența juridică garantată de stat, consultanța juridică și elaborarea de documente care se transmit statului și instituțiilor municipale, cu excepția documentelor procedurale. De asemenea, asistența juridică vizează consultanța privind soluționarea litigiilor în afara instanței, acțiunile pentru soluționarea pe cale amiabilă și redactarea de acorduri amiabile.

„**Asistența juridică secundară**” (antrinė teisinė pagalba) vizează redactarea de documente, apărarea și reprezentarea în instanță. Aceasta include procesul de executare și reprezentare în timpul etapei extrajudiciare preliminară a unui litigiu – atunci când o asemenea procedură este stipulată de lege sau printr-o hotărâre judecătorească. Asistența juridică vizează și costurile de judecată suportate în cadrul procedurilor civile, costurile suportate în cadrul procedurilor administrative și costurile legate de soluționarea unei acțiuni civile introduse într-o cauză penală.

Toți cetățenii Republicii Lituania, cetățenii altor state membre ale Uniunii Europene, alte persoane fizice cu domiciliul legal în Lituania sau în statele membre, și alte persoane specificate în tratatele internaționale la care Lituania este semnatară sunt eligibili **pentru a beneficia de asistență juridică primară indiferent de venitul acestora**.

Toți cetățenii Republicii Lituania, cetățenii altor state membre ale Uniunii Europene și alte persoane fizice cu domiciliul legal în Republica Lituania și în alte state membre pot solicita asistență juridică secundară. Pentru a primi asistență juridică secundară, **bunurile și venitul anual** al unei persoane **nu ar trebui să depășească nivelurile stabilite de stat** în Legea privind asistența juridică garantată de stat.

Astfel, se folosește un sistem de prag comun atunci când este evaluat nivelul de precaritate (suma maximă sub care un solicitant este considerat în stare de precaritate).

Dreptul la asistență juridică

Statul a stabilit **două niveluri de bunuri și venit** care se aplică. Bunurile și venitul solicitanților nu ar trebui să depășească primul sau al doilea nivel definit de lege. Mai mult, venitul net anual al solicitanților (din ultimele douăsprezece luni) nu ar trebui să depășească primul sau al doilea nivel de venit definit în legislația Lituaniei. La această sumă se adaugă nivelul de venit al fiecărei persoane aflate în întreținere.

Starea de precaritate nu este singurul criteriu folosit pentru a stabili eligibilitatea persoanei de a primi asistență juridică secundară.

Dreptul la asistență juridică **la primul nivel** este stabilit atunci când venitul anual al unei persoane nu depășește 8000 de litas (2.318,8 euro) plus 3000 de litas (869,6 euro) pentru fiecare persoană aflată în întreținere. Dreptul la asistență juridică **la al doilea nivel** este stabilit atunci când venitul anual al unei persoane nu depășește 12 000 de litas (3.478,2 euro) plus 4400 de litas (1.275,3 euro) pentru fiecare persoană aflată în întreținere. Obligațiile solicitantului față de persoanele aflate în întreținere nu sunt luate în considerare atunci când se evaluează starea de precaritate.

Nivelul de asistență juridică secundară, luând în considerare bunurile și veniturile unei persoane, va fi garantat și asigurat de către stat după cum urmează:

100 la sută – atunci când primul nivel este stabilit pe baza bunurilor și veniturilor persoanei

50 la sută – atunci când al doilea nivel este stabilit pe baza bunurilor și veniturilor persoanei.

Statul trebuie să garanteze și să acopere 100 la sută din costurile asistenței juridice secundare oferite persoanelor specificate în articolul 12 din această lege (a se vedea mai jos). Aceasta este plătită indiferent de bunurile sau venitul unei persoane. Excepția o reprezintă persoanele (la care se face referire în articolul 12 paragraful 6 din lege) care pot dispune în mod liber de bunuri și venituri. Acestea sunt încadrate în al doilea nivel. În acest caz, statul va garanta și va acoperi 50 la sută din costurile asistenței juridice secundare.

Anumite grupuri de persoane sunt eligibile pentru asistență juridică secundară **indiferent de nivelurile de bunuri și venit** stabilite de stat (conform articolului 12 din legea privind asistența juridică garantată de stat):

persoanele care sunt părți într-un proces penal (conform articolului 51 din Codul de procedură penală) și în alte cazuri specificate de lege atunci când prezența fizică a avocatului apărării este obligatorie;

părțile vătămate în cauzele care implică despăgubiri pentru daune suferite în urma săvârșirii unei infracțiuni, inclusiv cauzele în care se soluționează pretențiile privind despăgubirea pentru daune ca parte a unei cauze penale;

persoanele care primesc asistență socială pentru familii cu venit redus (rezidenți necăsătoriți) conform legislației Lituaniei;

persoanele care locuiesc în instituții de îngrijire;

persoanele care au fost diagnosticate și care suferă de boli grave; persoane a căror incapacitate de muncă a fost recunoscută; persoane care au ajuns la vârsta de pensionare și cele pentru care s-a stabilit un nivel ridicat de nevoi speciale. În această categorie sunt incluși tutorii (custozii) acestora atunci când asistența juridică garantată de stat este necesară pentru a reprezenta drepturile și interesele unui minor pus sub tutelă (copil în plasament familial);

persoane care au prezentat dovezi ce indică faptul că aceștia nu pot dispune de bunurile și fondurile proprii din motive obiective și că, din aceste motive, bunurile și veniturile anuale de care pot dispune în mod liber nu depășesc nivelurile de bunuri și venit stabilite în legea privind asistența juridică;

persoane care suferă de boli mintale grave, atunci când sunt analizate chestiuni privind internarea și tratarea forțată a acestora conform legii privind îngrijirea sănătății mintale. În această categorie sunt incluși curatorii (custozii) acestora atunci când asistența juridică garantată de stat este necesară pentru a reprezenta drepturile și interesele unui copil în plasament familial (copil adoptiv);

debitorii în proceduri de executare, atunci când o recuperare se efectuează pe baza grevării dreptului de proprietate asupra ultimului domiciliu;

părinții sau alți reprezentanți legali ai minorilor, în materie de evacuare;

minorii, atunci când aceștia solicită, în mod independent, unei instanțe, apărarea drepturilor sau intereselor acestora protejate și specificate de lege. Sunt excluși cei care s-au căsătorit în conformitate cu procedura stipulată de lege sau cei care au fost recunoscuți de către o instanță că au capacitate juridică;

persoane care au fost declarate fără capacitate juridică în cauze care implică o decizie privind capacitatea unei persoane fizice;

persoane implicate în cauze privind înregistrarea nașterilor;

alte persoane implicate în cauze stipulate de tratatele semnate de Republica Lituania.

Onorariile experților

Instanța trebuie să ramburseze experții pentru pierderea de venituri – de la serviciu sau din ocupația lor obișnuită – pentru fiecare zi pe care aceștia trebuie să o petreacă în instanță. Aceștia sunt plătiți pentru efectuarea unei analize relevante și le sunt rambursate orice cheltuieli legate de prezența în instanță, transport și cazare împreună cu o diurnă. O parte care depune o cerere în vederea chemării unui expert trebuie să plătească o **garanție** pentru suma stabilită în prealabil de către instanță. Dacă ambele părți depun cereri pentru (un expert) experți, acestea plătesc garanția în mod egal. Garanția se plătește în contul special al instanței.

Dacă, în cazurile stipulate de **codul civil** lituanian (Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas) sau de alte legi, **instanța citează martorii (liudytojai) și experții (ekspertai) din oficiu, cheltuielile trebuie să fie plătite din bugetul de stat**. Acest lucru poate implica dispunerea unei analize sau efectuarea unei verificări la fața locului.

Atunci când se stabilește suma garanției, trebuie să se ia în considerare valoarea viitoarelor cheltuieli. Instanța plătește sumele către experți după ce aceștia și-au îndeplinit atribuțiile. Instanța trebuie să plătească și instituțiile de experți pentru efectuarea unei analize în conformitate cu factura prezentată după efectuarea analizei. Aceste sume vor fi plătite din contul special al instanței, deschis la o bancă în funcție de locația instanței. Atunci când nu s-a încasat nicio garanție, sumele plătite experților și instituțiilor de experți trebuie să fie percepute din contul special al instanței și **plătite de partea împotriva căreia s-a pronunțat hotărârea judecătorească, sau de către părți proporțional cu valoarea pretențiilor acceptate și respinse**. Ministerul Justiției stabilește valorile maxime ale acestor cheltuieli.

Costurile de traducere și interpretare

Instanțele rambursează traducătorii pentru pierderea de venituri – care decurge din absența acestora de la serviciu sau de la ocupația zilnică obișnuită – pentru fiecare zi pe care aceștia trebuie să o petreacă în instanță. Traducătorii trebuie să fie plătiți pentru activitatea de traducere și trebuie să li se ramburseze orice cheltuieli suportate datorită prezentării în instanță, a transportului și cazării, împreună cu o diurnă. O parte care depune documente în instanță și solicită traducerea acestora într-o limbă străină trebuie să plătească în prealabil o garanție a cărei valoare este stabilită de instanță.

Instanța trebuie să plătească traducătorii din fondurile bugetului de stat alocate în acest sens, cu excepția sumelor plătite traducătorilor pentru traducerea într-o limbă străină a documentelor judiciare depuse de părți. Costul serviciilor de interpretare/traducere în timpul unei ședințe de judecată trebuie să fie **acoperite de bugetul de stat**. Ministerul Justiției a stabilit valoarea maximă a acestor cheltuieli.

Fișiere relevante

[Raportul Lituaniei referitor la studiul privind transparența costurilor](#) (950 Kb)

Ultima actualizare: 07/04/2023

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.